

LIVTAG

- EN FILM OM SELVMORD BLANDT UNGE

Danmark har en lang tradition for høje selvmordstal og har i alle år ligget meget højt i forhold til de lande vi i øvrigt plejer at sammenligne os med. Mange har prøvet, men endnu er der ingen der har kunnet komme med en rimelig forklaring på, hvorfor netop danskerne har denne hang til suicidal adfærd. Emnet er imidlertid stadig meget tabubelagt, og selv om der i de senere år trods alt er kommet en større åbenhed på området, er selvmord og selvmordsforsøg ikke noget man gerne taler om.

LIVTAG er en ny film om selvmord blandt unge. Den giver nogle eksempler på, hvad det er der driver mennesker til at ville tage deres eget liv.

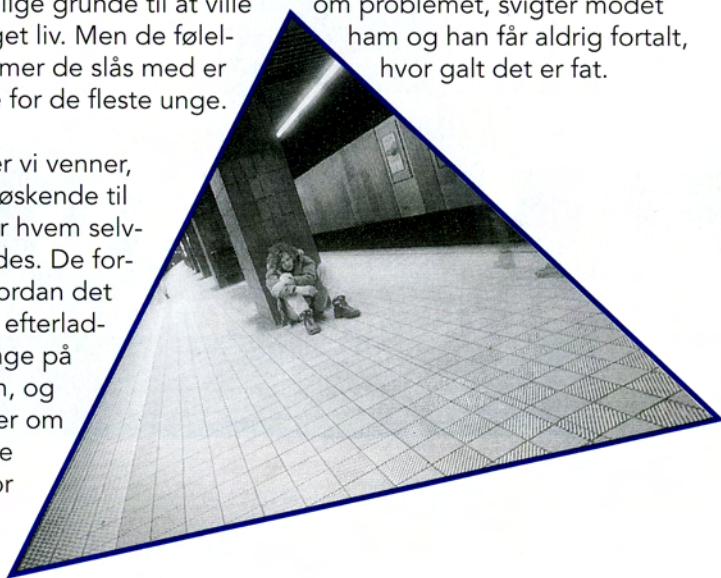
Pernille, Kenneth og Morten, de tre medvirkende i *Livtag*, stammer fra vidt forskellige miljøer og har lige så forskellige grunde til at ville tage deres eget liv. Men de følelser og problemer de slås med er genkendelige for de fleste unge.

I filmen møder vi venner, forældre og søskende til mennesker for hvem selvmordet lykkedes. De fortæller om, hvordan det er at være de efterladte og ser tilbage på forløbet inden, og undrer sig over om de kunne have gjort noget for at forhindre det.

Pernille - den stille beskyttede pige fra Nordsjælland, hvis mangel på selvtillid afføder et desperat håb om, at hun ved et selvmordsforsøg kan aftvinge omgivelserne en reaktion eller slippe for sine problemer een gang for alle.

Kenneth - født og opvokset på Nørrebro i København, med en barndom præget af vold i hjemmet og mobning i skolen. I 9. klasse gør han sit første selvmordsforsøg. Da han efter skolen ikke kommer i gang med sin ønskeuddannelse, men ender som arbejdsløs, gør han sit andet. Først da tør han bede om, og insistere på, hjælp.

Morten - er universitetsstuderende, han begynder at lide af angstanfald, men tør kun tale med vennerne om det når han har fået tilstrækkeligt at drikke. Han går til lægen, men når han skal fortælle om problemet, svigter modet ham og han får aldrig fortalt, hvor galt det er fat.

Hvad kan vi stille op?

I Danmark har arbejdet omkring indsatsen mod selvmord hidtil været af spredt karakter. Det forsøger man nu at ændre på. I bogen "Hvad kan vi stille op?" giver en række forskere deres bud på, hvad der kan gøres ved selvmordsproblematikken.

En anbefaling i bogen er øget oplysning og uddannelse af lærere og pædagoger. Det skal bl.a. gøres ved at uddanne handlepersoner, dvs. mennesker der til daglig færdes blandt de unge, og som ved, hvordan man håndterer en selvmordssituation.

På Danmarks Lærerhøjskole, Ungdomspædagogisk forsknings- & udviklingscenter, er man ved at forberede kurser, hvor disse handlepersoner skal uddannes. Det er kurser, som giver indsigt i adfærden omkring personer med selvmordstanker.

Det er målet for Danmarks Lærerhøjskole at ca. 50% af de danske folkeskolelærere over en fem-årig periode skal på et sådant kursus. Det vil sikre, at der på hver skole er mindst én person, som kan give råd og vejledning til sine kollegaer.

Det er vigtigt at understrege at kurset er et pædagogisk redskab og ikke en behandlende instans. Det må ses som et led, der har mulighed for at handle inden ulykken sker.

En handleperson er en nøgleperson ansat i eller med tilknytning til en pædagogisk institution. Et barn hvis nærmeste pårørende har forsøgt/begået selvmord eller som selv går i selvmordstanker, vil udsende visse signaler. Det er dem handlepersonen er trænet i at opfange og reagere på. En handleperson vil vide, hvilke behandlende og rådgivende instanser, der skal kontaktes. Samtidig vil denne person vide, hvordan man i klassen forholder sig til, at en kammerat er berørt af selvmord.

Livslinien

Livslinien er en veletableret telefonrådgivning, hvor man anonymt kan ringe ind og få råd og vejledning. Organisationen er landsdækkende og henvender sig til mennesker der går med selvmordstanker, mennesker der har forsøgt selvmord, pårørende og efterladte. Livslinien vejleder også gerne fagfolk.

Livslinien har lavet et undervisningstilbud med målsætningen:

"at skabe åbenhed omkring problematikken og indlære andre løsningsmodeller. Samtidig ønsker vi at bringe vores medansvar for vores medmennesker i fokus, da der i Danmark hersker den holdning, at selvmord er et personligt anliggende".

Undervisningstilbuddet består af en pakke, som indeholder 3 lektioner; i første lektion fortæller rådgiverne om deres baggrund for at arbejde på Livslinien og gennemgår relevante temaer omkring kriser og problemløsninger. De taler med eleverne om, hvad de skal være opmærksomme på og hvordan de skal forholde sig til et menneske i krise. Fokusområdet bliver "at melde ud til omgivelserne" og "at lytte/tage imod disse udmeldninger". Anden lektion består af rollespil med eleverne, hvor de får mulighed for at prøve forskellige løsningsmodeller af, og derigennem indarbejde hensigtsmæssige måder at forhol-

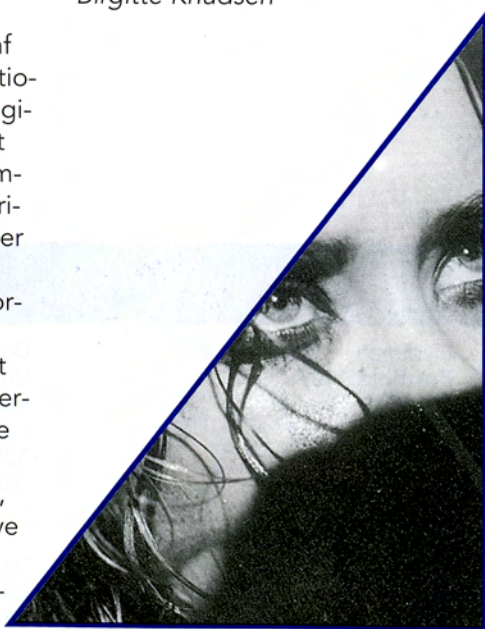
de sig til hinanden på. Tredie og sidste lektion er en diskussion om de forløbne rollespil i klassen.

Undervisningstilbuddet indbefatter et kort møde mellem undervisere og den/de lærere der har tættest kontakt til klassen. Her uddybes indholdet af undervisningen og måder, hvorpå man kan følge op på forløbet. Som tillæg tilbydes også et foredrag for lærer og forældre.

Livsliniens rådgivning er upolitisk, nonprofitabel og baseret på frivillig arbejdskraft.

Formålet er at skabe åbenhed omkring selvmordsproblematikken og indlære andre løsningsmodeller.

Birgitte Knudsen

LIVTAG introducerer og informerer om problemet og er velegnet til undervisning i forskellig sammenhænge. Elever i de ældste folkeskoleklasser, på ungdomsuddannelserne og høj- og efterskolerne vil have stort udbytte af filmen. Samtidig vil filmen også kunne bruges af lærere og pædagoger, med henblik på introduktion til emnet.

Filmene indgår sammen med bogen "Hvad kan vi stille op?" i et nyt kursuskoncept, som er udviklet af Danmarks Lærerhøjskole og Center for Selvmordsforskning i samarbejde med BUPL og Undervisningsministeriet.

Instruktøren René Hansen stiller sig gerne til rådighed ved visning af filmen i forbindelse med debat etc. René Hansen kan kontaktes på telefon nr: 33 33 77 25.

Livslinien
Postboks 1157
DK 1010, Kbh. K
Tlf. 33 32 11 19

Danmarks Lærerhøjskole
Ungdomspædagogisk
forsknings- & udviklingscenter
Lucernemarken 1
5260 Odense S
Tlf: 66 12 93 30

Center for Selvmordsforskning
Tietgens Allé 108
5330 Odense M
Tlf. 66 13 88 11

"Hvad kan vi stille op?"
kan rekvireres på
Odense Universitetsforlag.

I Danmark forsøger mindst tre unge hver dag at tage deres eget liv. I denne dokumentarfilm møder vi mennesker, der har haft selvmord inde på livet.

Pernille, den stille pige fra Nordsjælland, Kenneth, den voldsramte Nørrebro-dreng, og Morten, den isolerede universitetsstuderende. Fælles for dem er, at de på et tidspunkt i deres liv har oplevet ensomhed og afmagt af så uoverkommelige dimensioner, at selvmord følt som den eneste udvej. De fortæller i filmen, hvad der drev dem til så desperat en handling, og hvad de har gjort for at komme videre i livet.

35 min. Danmark, 1996

Producent: Nordstjernen Film & Videoproduktion i samarbejde med Syndikatet Film & Kommunikation med støtte fra Sygekassernes Helsefond, Sundhedsstyrelsen / Sundhedspuljen, Socialministeriet, Undervisningsministeriets Mediekontor, Realkredit Danmarks Fond, Dansk Sygeplejeråd, Margrethe og Johs. F. la Cours Fond

Instruktion og manuskript: René Hansen **Producer:** Claus Ladegaard

Kamera: Nikolai Østergaard, Lars Walin **Klip:** Birger Møller Jensen

Tone: Aslak Mildh **Musik:** Henrik Billing

Varenummer video: 13 12 91

Tilladt over 7år - Ledsageordning.

SFC

Her kan du leje/købe:

Ring, skriv eller fax og opgiv
titel, bestillingsnummer og
forevisningsdato:

Tlf: 87 31 77 00

Fax: 86 13 29 06

Hovedkontoret
Statens Filmcentral
Vognmagergade 10

1120 Kbh. K

Telefon 33 74 35 42

Fax 33 74 35 65

Jyllandskontoret
Statens Filmcentral
Mejlgade 55
8000 Århus C
Telefon 87 31 77 77
Fax 86 13 29 06